

Добрий чоловік

Іван Керницький

Відбувалися збори членів Т-ва ім. Федя Триндика, 135-го Відділу Союзу "Добра Смерть". Більшість учасників була з новоприбулих, лише в президії засідало кілька старих могіканів, з біленькими головами та з "пеліканами" в нагрудних кишенях. Правда, може ще дехто з "старих" чи "нових" засидівся унизу, в барі, звідки раз-у-раз долітав тріскіт телевізії та принагідні сольові виступи на нуту "Бодай ся когут знудив".

Але й без їхньої участі збори проходили поділовому, згідно з денним порядком. Коли вичерпано першу частину денного порядку, голова встав, проголосив перерву, і вся президія та ще дехто з членства також подалися в "підпілля", щоб там набратися сил і розмаху до дальшої діяльності.

Тоді, саме, з першого ряду підвівся якийсь лисавий чоловігя і, тримаючи в руці готовий до "колекти" капелюх, звернувся до приявних із таким словом:

— Велл, дорогі браття і сестри, тепер наступає такий пункт, жи має бути колекта. Пліз, не муфуйтеся з галі, а кожний сягніть рукою до кишені і дайте щось на народну ціль.

І пройшов з капелюхом по залі.

Люди з тупим самозреченням погодилися на це неминуче лихо, раді бодай тим, що промова була коротка. А що приявні були, в більшості, скитальці, то, розуміється в капелюх не летіли зараз п'ятки, а так, переважно, капали "бики" і "дайми". Хіба що знайшовся якийсь вийнятковий патріот і кинув "кводра".

Але збирач був, мабуть, задоволений вислідом "колекти", бо нікого не лаяв і не відкликався до нашої національної чести. Не рахуючи зібраних дрібняків, сховав їх до кишені, натяг капелюх на голову та й пішов за президією.

Минула перерва і президія з новими силами та з рум'яними, як спілі помідори, обличчями, вернулися на свої місця. Тепер наради покотилися жвавіше, з більшим ентузіазмом. Після дискусії та вільних пропозицій, голова зборів поправив два своїх "пелікани" в кишенці, прибрав урочистий вигляд та почав жарити промову: про вікову трагедію української нації, про її муки, страждання, героїчну визвольну боротьбу...

Я торкнув у бік мого сусіда:

— Слухай, ця промова недобре віщує...

— Чому?

— Мабуть знов буде колекта...

— Чи ти здурів? Уже ж така була!

— Це так, але я знаю з гіркого досвіду, що коли мова сходить на страждання українського народу, то обов'язково мусить бути "колекта".

— Ет, не крякай наперед! — буркнув мій сусід.

... Але до нещастя не дійшло відразу, бо шановний промовець тортурував нас ще бити годину, розкриваючи перед нами на всю широчінь картину мартирологи нашої

нації — Аж у найдраматичнішому моменті, коли вже наше сумління було розпалене до червоного і всі, включно з промовцем, були зворушені до сліз, — у цей мент на столі з'явився пострах усіх наших зібрань, віч та маніфестацій, отой зловіщий капелюх, і впало страшне слово:

— Колекта!

Розуміється, на залі почався галас! Залунали голоси:

— А це що за порядки?! Два рази колекта? Вже раз була, ми вже давали!

Містер голова, а слідом за ним, вся президія не могли зразу збагнути, в чому справа. Аж устав мій сусід та пояснив білим головам, що під час того, коли вони вийшли скріпити свої надщерблені сили, якийсь добрий чоловік виручив їх і перевів збірку на народні потреби.

Тоді наша президія зовсім збараніла! Містер-голова з рум'яного — зробився синій, як базник:

— Велл, панство, то не може бути! Ми нікому не казали колектувати! Той чоловік не був з Управи!.. А як він виглядав?..

— Та як? Виглядав, як чоловік!.. Був лисий і мав зелений капелюх.

— Зелений капелюх! — скрикнув містер-секретар. — Я вже знаю!.. То мусів бути той бом Олекса з десятої вулиці! Я ж бачив його в барі і дивувався, звідки він набрав стільки ніклів!..

— Каман за мною! — кинув бойове гасло містер-голова і всі біленькі голови, а за ними купа членства кинулися сходами вниз.

Незабаром справа виявилась: якийсь волоцюга з вулиці прийшов собі на наші збори і користаючи з нагоди, що в залі були "грінори", які не знали що він за парсуна, зробив колекту на "рідну кишеню". Знайшли його, потім, аж у третій корчмі, в солодко-блаженному настрої— Знайшли його і зелений капелюх, та не знайшли біля нього й зламаного цента.